

॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ बांयुवयोः ॥ १५ ॥ नौआवयोः ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥
 गतिमिष्टांतपोज्ञानं मेधांचपरमांगतः ॥ सत्पुत्रेणत्वयापुत्रनित्यंकलेसुपूजितौ ॥ ९ ॥ नतेन्यद्वैतं किंचिद्वैतेष्वपि वर्तते ॥ प्रयतत्वा द्विजातीनां दमेनासिसम
 न्वितः ॥ १० ॥ पितुः पितामहाये च तथैव प्रपितामहाः ॥ प्रीतास्ते सततं पुत्रदमेनावांच पूजया ॥ ११ ॥ मनसा कर्मणा वाचा शुश्रूषानैव हीयते ॥ न चान्याहितथाबु
 द्धिर्दृश्यते सांप्रतंतव ॥ १२ ॥ जामदग्न्येन रामेण यथा वृद्धौ सुपूजितौ ॥ तथा त्वया कृतं सर्वतद्विशिष्टं च पुत्रक ॥ १३ ॥ ततस्संज्ञा ह्यणं ताभ्यां धर्मव्याधौ न्यवेदयत् ॥
 तौ स्वागतेन तं विप्रमर्चयामास तुस्तदा ॥ १४ ॥ प्रतिपूज्य च तां पूजां द्विजः पप्रच्छ तावुभौ ॥ सपुत्राभ्यां सभृत्याभ्यां कच्चिद्वाकुशलं गृहे ॥ १५ ॥ अनामयं च वा
 कच्चित्सदैव ह शरीरयोः ॥ १५ ॥ वृद्धावूचतुः कुशलं नौ गृहे विप्रभृत्यवर्गे च सर्वशः ॥ कच्चित्त्वमप्यविघ्नेन संप्राप्तो भगवन्नि ॥ १६ ॥ मार्कण्डेय उवाच
 बाढमित्येव तौ विप्रः प्रत्युवाच मुदान्वितः ॥ धर्मव्याधौ निरीक्ष्याथ तत्संवाक्यमब्रवीत् ॥ १७ ॥ व्याध उवाच पितामाता च भगवन्नेतौ मद्द्वैतं परं ॥ यद्वैव
 तेभ्यः कर्तव्यं तदेताभ्यां करोम्यहं ॥ १८ ॥ त्रयस्त्रिंशद्यथा देवाः सर्वेश क्रपु रोगमाः ॥ संपूज्याः सर्वलोकस्य तथा वृद्धा विमौ मम ॥ २० ॥ उपाहारानाहरंतो देवतानां
 यथा द्विजाः ॥ कुर्वन्ति तद्देताभ्यां करोम्यहं तं द्रितः ॥ २१ ॥ एतौ मे परमं ब्रह्म न पितामाता च दैवतं ॥ एतौ पुण्यैः फलैरनैस्तोषयामि सदा द्विज ॥ २२ ॥ एतावेवाग्र
 यो मत्स्यं यान्वदंति मनीषिणः ॥ यज्ञावेदाश्च चत्वारः सर्वमेतौ मम द्विज ॥ २३ ॥ एतदर्थं मम प्राणाभार्या पुत्रः सुहृज्जनः ॥ सपुत्रदारः शुश्रूषां नित्यमेव करोम्यहं
 ॥ २४ ॥ स्वयं च स्नापयाम्येतौ तथा पादौ प्रधावये ॥ आहारं च प्रयच्छामि स्वयं च द्विजसत्तम ॥ २५ ॥ अनुकूलं तथा वच्मि विप्रियं परिवर्जये ॥ अधर्मेणापि संयु
 कं प्रियमाभ्यां करोम्यहं ॥ २६ ॥ धर्ममेवं गुरुं ज्ञात्वा करोमि द्विजसत्तम ॥ अतं द्रितः सदा विप्रशुश्रूषां वैकरोम्यहं ॥ २७ ॥ पंचैव गुरवो ब्रह्म न पुरुषस्य बुभूषतः ॥ पि
 ता माता मित्रात्मा च गुरुश्च द्विजसत्तम ॥ २८ ॥ एतेषु यस्तु वर्तत स म्यगेव द्विजोत्तम ॥ भवेयुरग्रयस्तस्य परिचीर्णास्तु नित्यशः ॥ गार्हस्थ्ये वर्त्तमानस्य एष धर्मः स
 नातनः ॥ २९ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि मार्कण्डेय समाख्या पर्वणि द्विजव्याधसंवादे चतुर्दशाधिक द्विंशततमोऽध्यायः ॥ २१४ ॥ ७३ ॥
 मार्कण्डेय उवाच गुह्यं निवेद्य विप्राय तौ मातापितरावुभौ ॥ पुनरेव सधर्मात्मा व्याधो ब्राह्मणमब्रवीत् ॥ १ ॥

इत्यारण्यके पर्वणि नैलकण्ठीये भारतभाष्ये चतुर्दशाधिक द्विंशततमोऽध्यायः ॥ २१४ ॥

गुह्य इति ॥ १ ॥ ७३ ॥